

Nařízení
Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj
č. 4/2011
ze dne 11.5.2011

o mimořádných veterinárních opatřeních
k ochraně chovů včel v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy - moru
včelího plodu

Krajská veterinární správa pro Olomoucký kraj (dále také „KVS Olomouc“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění (dále také „veterinární zákon“), na základě zmocnění § 49 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona, v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 písm. b), d), i), j), l), odst. 2 písm. a) a odst. 3 veterinárního zákona nařizuje tato

mimořádná veterinární opatření
v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy - moru včelího
plodu.

Článek I.

Toto nařízení je závazné pro všechny chovatele včel na území Olomouckého kraje bez ohledu zda jsou organizovaní v Českém svazu včelařů (dále jen ČSV) nebo v jiné organizaci nebo neorganizovaní. Chovatelem včel se zde rozumí každý, kdo včely vlastní nebo drží, anebo je pověřen se o ně starat, ať již za úplatu nebo bezúplatně, a to i na přechodnou dobu. Mimořádná veterinární opatření (ochranná a zdolávací opatření) se nařizují k zajištění ochrany zdravých chovů včel před nebezpečnou nákazou – morem včelího plodu a jejímu zdolání, a to vzhledem ke zjištění výskytu této nebezpečné nákazy – moru včelího plodu, potvrzeného nálezem původce této nákazy laboratorním vyšetřením a návazně vymezených ohnisek nákazy v následných chovech včel chovaných na stanovištích včel v Olomouckém kraji :

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/1515-3/KVSM ze dne 27.04.2011 v katastru obce Bezděkov nad Třebůvkou, k.ú. 608688 s účinností od 6.5.4.2011

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/1590-3//KVSM ze dne 3.5.2011 v katastru obce Oskava, k.ú. 713147 s účinností od 6.5.2011

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/1591-3/KVSM ze dne 3.5.2011 v katastru obce Nový Maletín, k.ú. 691899 s účinností od 6.5.2011

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/1599-3/KVSM ze dne 4.5.2011 v katastru obce Dzbel, k.ú. 634301 s účinností od 6.5.2011

Na základě potvrzení výskytu nebezpečné nákazy - moru včelího plodu a vymezení ohnisek této nebezpečné nákazy je nutné nařídít chovatelům včel opatření, která mají za účel zabránění šíření předmětné nákazy jak včelami samotnými, tak jejich produkty, jakož i prostřednictvím chovatelských zařízení a prostředků a pomůcek používaných při chovu včel v ohnisku. Takto zjištěný stav vyvolává ohrožení základních veterinárních zájmů v Olomouckém kraji. Řešení vzniklé situace **bezodkladným provedením** a dále trvalým prováděním ochranných a zdolávacích opatření uvedených v tomto nařízení je proto bezpodmínečně nutné a plně odůvodněné. Vzhledem k charakteru nákazy (vytváření spor), prodlevou při zajištění a provedení nařízených opatření by bylo umožněno případné šíření nákazy do dalších chovů včel a proto je nutno tato nařízená opatření splnit **bezodkladně**.

Článek II.

Zřízení ochranného pásma

Ochranným pásmem (OP) se tímto předpisem vymezují katastrální území následujících obcí, včetně jejich níže uvedených místních částí

kolem vymezených ohnisek

- v k.ú. obce **Bezděkov nad Třebůvkou** – obce Bezděkov nad Třebůvkou, Blažov, Bouzov, Doly u Bouzova, Hvozdečko, Jeřmaň, Kadeřín, Kozov, Obectov, Olešnice u Bouzova, Ospělov, Podolí u Bouzova, Svojanov u Bouzova *na okr. Olomouc* a Veselí, Radnice, Loštice, Žádlovice, Pavlov, Vacetín, Líšnice *na okr. Šumperk*
- v k.ú. obce **Oskava** – obce Bedřichov u Oskavy, Dolní Libina, Horní Libina, Mladoňov u Oskavy, Mostkov, Nemrlov, Oskava, Třemešek, Václavov u Oskavy *na okr. Šumperk* a Břevenec *na okr. Olomouc*
- v k.ú. obce **Nový Maletín** – obce Buková u Studené Loučky, Bušín u Studené Loučky, Javoří u Maletína, Líšnice u Mohelnice, Maletín, Mírov, Míroveček, Mírovský Grunt, Nový Maletín, Starý Maletín, Studená Loučka, Svinov u Pavlova *na okr. Šumperk*
- v k.ú. obce **Dzbel** – obce Skřípov, Konice, Šubířov, Chobyně, Dzbel, Jesenec, Ladín, Březsko, Michnov, Ponikev, Ludmírov, Dětkovice u Kladek, Kladky, Milkov, Bělá, Ošíkov, Trpín *na okr. Prostějov*

Ochranná pásma jsou vymezena v okruhu 5 km kolem ohnisek nákazy s přihlédnutím k zeměpisným, biologickým a ekologickým podmínkám.

Článek III.

Opatření v ochranném pásmu

A. Všem chovatelům včel, jejichž stanoviště včelstev se nachází na území tímto předpisem vymezeného ochranného pásma podle Článku II. tohoto Nařízení se nařizuje :

- 1) **Provést neprodleně prohlídku včelstev** s rozebráním včelího díla a to chovateli včel samotnými nebo k tomuto úkonu oprávněnými prohlížiteli ČSV. O výsledku prohlídky včelstev s důvodným podezřením na výskyt moru včelího plodu (zjištění onemocnění plodu s příznaky moru včelího plodu) neprodleně informovat KVS pro Olomoucký kraj, třída Míru 101, 779 00 Olomouc, tel. č. 585700730, 585700731, ID datové schránky : 4jhaimr, fax: 585700746, e-mail: epodatelna.kvsm@svscr.cz
- 2) Při prohlídce včelstev je nutné použít ochranné rukavice (gumové nebo pro jednorázové použití). Po skončení prohlídky provést dezinfekci rukou, oděvu, obuvi a gumových rukavic.
- 3) **Zákaz přemísťování včelstev a matek uvnitř vymezeného ochranného pásma a z tohoto pásma.** Nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení pocházejících z nákazově neznámých zdrojů do chovu včel.
- 4) V pozorovací době sledovat zdravotní stav včelstev, provádět pravidelný úklid, zejména likvidaci a neškodné odstraňování neupotřebitelného materiálu nejlépe spálením a průběžnou dezinfekci stanovišť. Jako dezinfekční prostředek je možno použít roztok 0,5

% chlornanu sodného s 5 % hydroxidu sodného za dodržení bezpečnostních opatření nařízených výrobcem.

- 5) **Zajistit odebrání a odeslání směsných vzorků (max. od 10 včelstev v jednom směsném vzorku) včelí měli od včelstev na stanovištích v ochranném pásmu do k tomuto účelu akreditované laboratoře k vyšetření na původce moru včelího plodu (Paenibacillus larvae), pokud toto vyšetření vzorků již nebylo provedeno v posledních 12 měsících před datem tohoto Nařízení (např. vyšetření zimní včelí měli v ochranném pásmu). Požadavek na toto vyšetření řádně vyznačit na objednávce k vyšetření i na obalu vzorků !**
- 6) K zabránění případné možnosti rozšíření původce nákazy do chovů zdravých včel, zabalit odebrané vzorky zimní včelí měli do nepropustných obalů z PVC a odeslat (prostřednictvím Základních organizací ČSV) k vyšetření do takové laboratoře, která má akreditaci k tomuto druhu vyšetření a povolení od Státní veterinární správy ČR.
- 7) **Odebrat (jako společný vzorek) vzorky zimní včelí měli k současnému vyšetření na varoázu a mor včelího plodu nejpozději do 15.02.2012.** Pokud bude výsledek laboratorního vyšetření směsného vzorku zimní měli na mor včelího plodu pozitivní, nařídí KVS pro Olomoucký kraj chovateli opatření k vyloučení nebo potvrzení nákazy a provede klinickou prohlídku včelstev. **Požadavek na vyšetření na mor včelího plodu řádně vyznačit nejen na objednávce k vyšetření, ale i na obalu vzorků !**

B. KVS Olomouc může, v souladu s ust. § 17, odst. 4 veterinárního zákona, **povolit individuální výjimku** z ochranného a zdolávacího opatření, která se týká zákazu přemísťování včelstev **uvnitř** vymezeného ochranného pásma kolem jednoho ohniska (viz A. bod 3), jestliže tím nedojde ke ztížení zdolání předmětné nákazy nebo ke zvýšení nebezpečí jejího šíření a to na základě písemné, odůvodněné žádosti chovatele, doložené negativním výsledkem vyšetření směsného vzorku měli.

Článek IV.

Poučení o nákaze

Mor včelího plodu je nebezpečná nákaza postihující zavíčkovaný včelí plod. Nákaza se šíří infikovanou potravou včel, zalétlými včelami a roji, loupeží, infikovanými plásty, úly a včelařským příslušenstvím. Nákazu mohou rozšiřovat i roztoči a jiní škůdci. Spory původce se dostanou s potravou do trávicího traktu larev kde vyklíčí, pomnoží se, zničí buňky žaludeční výstelky a proniknou do hemolymfy a dalších tělesných tkání. Výrazné příznaky se projeví až u zavíčkovaného plodu. Plást bývá nepravidelně zakladen (mezerovitý plod), víčka jsou ztmavlá, propadlá, občas proděravělá. Napadené larvy mění barvu z perleťově bílé na šedožlutou až tmavohnědou a přeměňují se v lepkavou, hlenovitou hmotu, která se dá z buněk vytáhnout jako vlákno. Konečným stádiem rozložení larvy je přiškvar, který pevně lpí na spodní stěně buňky a nelze ho odstranit bez porušení buňky.

Preventivními opatřeními jsou zejména zjišťování příčin zimních úhynů a slábnutí včelstev, zákaz používání plástů, vosků, medu a pylu z oblastí s neznámou nakažovou situací k chovu a ke krmení včel, sledování komerčních chovů matek a výroby mezistěn, zamezení přístupu včel do neobsazených úlů a včelího díla, udržování prázdných úlů bez včelího díla, vyhledávání a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev, provádění průběžné dezinfekce úlů, souší, včelařských potřeb a pomůcek, ošetření vosku při teplotě 117 ° C po dobu 60 minut ve všech provozovnách vyrábějících mezistěny, nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení do chovu včel, zejména v případě neznámé nakažové situace v místě a době jejich původu, pravidelné plošné preventivní prohlídky, soustavné omezování intenzity varroázy včel, zvýšená bdělost po dobu nejméně 5 let po zániku ohniska nákazy a zrušení ochranného pásma, zákaz léčení moru a hniloby

včelího plodu, likvidace nepoužívaných prázdných úlů a chovatelských zařízení, zejména pokud nejsou zabezpečeny proti přístupu včel a jsou se včelím dílem, pravidelná obnova včelího díla, obnova a náhrada starých úlů a bezodkladná likvidace vyřazených úlů, pravidelné vyšetřování směsných vzorků zimní měli včelstev na mor a hnilobu včelího plodu v rizikových oblastech, v komerčních chovech matek a před přemístěním včelstev, přetavení plástů s plodem na vosk u uhynulých včelstev a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev chovateli včel.

Článek V.

Kontrolu dodržování povinností, stanovených tímto Nařízením budou provádět orgány státní správy ve věcech veterinární péče¹. Za porušení povinností stanovených tímto Nařízením fyzickou osobou², právnickou osobou nebo fyzickou osobou, oprávněnou k podnikání³, bude uložena pokuta.

Článek VI.

V souladu s ustanovením § 76 odst.3 veterinárního zákona toto Nařízení Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení, jímž je den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje. Doba jeho platnosti se stanovuje do zrušení všech v něm uvedených mimořádných veterinárních opatření. Nařízení je každému přístupné u KVS Olomouc, u Krajského úřadu Olomouc a u všech obecních a městských úřadů, jejichž území se týká.

KVS Olomouc rozhodne o ukončení těchto ochranných a zdlouvacích opatření, jestliže v průběhu pozorovací doby **jednoho roku** po likvidaci včelstev a provedení ochranných a zdlouvacích opatření v daných ohniscích nedojde ve zřízeném a vymezeném ochranném pásmu kolem ohnisek k dalšímu výskytu moru včelího plodu.

č.j. 2011/1900/KVSM

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

MVDr. Aleš Zatloukal, v.r.

ředitel

Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj

Vyvěšeno na úřední desku dne :

Sejmuto dne :

¹ § 47, odst. 1, písm. b) zák. č.166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

² § 71, odst. 1, písm. c) a j) zák. č. 166/1999 Sb. (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

³ § 72, odst. 1, písm. d), e) a m) zák. č. 166/1999 Sb. (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů